

ФАКТОРИ ВАРТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ

Мирошник Алла Олександрівна

студентка ф-ту Фінансів, 5 курсу,

спец. 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, Україна

Науковий керівник: Жолнерчик Ганна Юріївна

канд. екон. наук, доцент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, Україна

Поштовхом для впровадження в економічне життя принципів управління, орієнтованого на вартість, є глобалізація бізнесу, активізація ринку капіталу, збільшення кількості фізичних осіб-власників акцій, збільшення кількості підприємств, поширення. Інвестиції в нематеріальні активи, особливо інформаційний капітал, і класичні системи управління фінансами є іншими факторами, які часто є другорядними.

Є три основні компоненти: процес створення вартості, пряме управління вартістю, вимірювання вартості. Перший компонент відноситься до загального набору факторів створення вартості, а також характеристик діяльності підприємства, які впливають або можуть вплинути на обсяг створеної вартості. Складовою вартісно-орієнтованого менеджменту є створення такої організації, корпоративної культури, управлінського мислення тощо, які найкращим чином дозволять досягти цілей вартісно-орієнтованого менеджменту. Третій компонент – вимірювання витрат – враховує методологію оцінки витрат, яка визначає цільові показники, а також можливу динаміку змін внутрішніх і зовнішніх умов функціонування (рис. 1.1.)

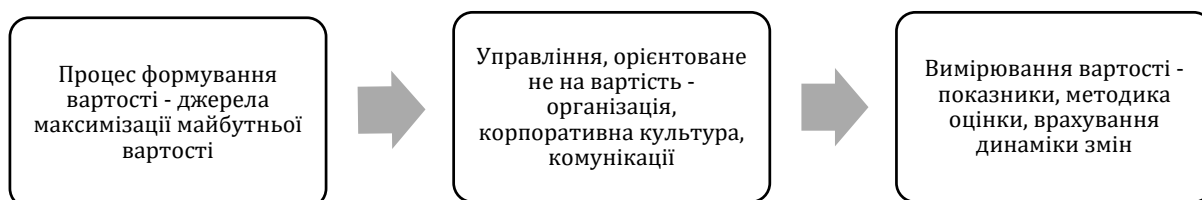

Рис. 1.1. Процес вартісно-орієнтованого управління [3]

У рамках концепції вартісно-орієнтованого менеджменту органічно інтегровані такі процедури та рішення:

- вибір моделі та процедури визначення цінності компанії для її власників;
- стежити за змінами вартості;
- визначити нові чинники створення вартості;
- встановити чіткий зв'язок між цінностями власника компанії та стратегією компанії та бізнесу;
- розробляти фінансову політику компанії, спрямовану на створення вартості;
- визначити механізм узгодження інтересів власників і керівників;
- створення системи вимірювання результатів діяльності та матеріальної винагороди.

Управління, орієнтоване на вартість (Value-based management, VBM) наразі

визнано основною парадигмою менеджменту в академічних та ділових колах і набуває все більшого поширення на практиці, в тому числі і в Україні.

В англomовних країнах, особливо в США, передумовами для створення та практичної реалізації концепції вартісно-орієнтованого менеджменту стали зовнішні та внутрішні чинники підприємства, характерні для розвитку країни. століття. Зростання ролі теорії оцінки підприємства (компанії, бізнесу, організації) в економічній практиці України робить реальним дослідження методичних підходів до її визначення.

Існуючи методи розрахунку вартості підприємства можна згрупувати в три групи:

- високовартісний;
- корисний;
- порівнювані (ринкові, аналогові).

У системі управління фінансами ринковим методом можна створити вартість підприємства, наближену до ринкової. Це забезпечується особливостями процедури оцінки та методичними основами її проведення. Але для реалізації такого підходу необхідно виконати певні умови, а саме: розвинену ринкову інфраструктуру, що не характерно для України.

Слід зазначити, що використання цього методу не вимагає широкого використання інформації системи обліку. Для створення системи управління фінансами, спрямованої на створення вартості, з урахуванням зовнішніх і внутрішніх факторів функціонування вітчизняних підприємств слід використовувати комплексний підхід, що включає елементи витратного, дохідного та ринкового підходів. Відповідає вимогам системи управління вартістю підприємства. Для порівняння точності визначення вартості підприємства за кожним методом можна проводити паралельні розрахунки за всіма методами одночасно, але це неможливо з наступних причин:

- висока трудомісткість і додаткові витрати вимагаються трудові та фінансові витрати при паралельних обчисленнях;
- наявність суб'єктивних умов знижує можливість використання індивідуальних установок і не дозволяє отримати достовірну та об'єктивну оцінку вартості підприємства;
- діапазон результатів про вартість одного підприємства, визначена за різними підходами, може бути досить великою, і крім того, враховуючи цю інформацію, може змінити вартісний показник (продати підприємство за вищою ціною, знизити або збільшити ціну страхування) для досягнення бажаного результату.

Враховуючи наведені причини, необхідно обрати один із методів оцінки, який має пройти певні етапи. При цьому можна використовувати всі методи одночасно для визначення комерційного «коридору», який буде використовуватися безпосередньо в процесі продажу компанії, а також можна скоординувати оцінку.

Отже, у процесі визначення вартості бізнесу запропонована методика звірки дозволяє усунути певні обмеження, пов'язані із застосуванням загальноприйнятих підходів до її оцінки.

Розрахункова вартість дозволяє визначити вартість бізнесу з точки зору користувачів даних оцінки, використовуючи при цьому так званий інтервал «коридора оцінки» замість традиційних показників чистого грошового потоку або економічної доданої вартості. Визначення вартості експерта дає можливість розрахувати вартість бізнесу в умовах нерозвиненості ринку капіталу та використовувати його компаніями недержавної економіки.

Список використаних джерел:

1. Захаркін О. Вартісно-орієнтоване управління на основі стейкхолдерського підходу в контексті інноваційного розвитку підприємства / О. Захаркін // Актуальні проблеми економіки. –2014. –№ 10 (160). –С. 149–157.
2. Корягін М. В. Бухгалтерський облік у системі управління вартістю підприємства: теоретико-методологічні концепції : монографія / М. В. Корягін. –Львів : ЛКА, 2012. –389 с.
3. Сотніков А. В. Еволюція концепції вартісно-орієнтованого управління / А. В. Сотніков // Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку: збірник наук. праць. –Львів, 2011. –С. 252–257.
4. Jensen M. Value maximization, stakeholder theory, and the corporate objective function / M. Jensen // Bank of America Journal of Applied Corporate Finance. –2011. –№ 14 (3). –Р. 8–21.
5. Довгань Л. П., Сурженко А. В. Оцінка вартості бізнесу в умовах впровадження вартісно-орієнтованого управління фінансами підприємств. Економічний вісник університету. 2017. Вип. 33(1). С. 293–302.
6. Ільчук В. П., Чут М. А., Штирхун Х. І. Механізм вартісно-орієнтованого управління фінансами промислових підприємств. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2020. № 2 (22). С. 101–116. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2020-2\(22\)-101-116](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2020-2(22)-101-116).
7. Старостенко Г. Г., Сурженко А. В. Вартісно-орієнтоване управління фінансами в сучасних реаліях ведення бізнесу в Україні. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2016. № 3 (7). С. 178–186.